

Завзятий юнак

Леонід Чернов

1

Наш пароплав стояв біля берегів Індії.

Я лежав у своїй каюті з температурою тридцять дев'ять, майже непритомний.

В суміжній каюті грюкнули двері, застукотіли стільці і чийсь бегемотячий голос заgrimів, мов далекий грім:

- А він мені говорить: "Іди чистити картоплю"... "Яку таку картоплю?" - питаю. "Ти, - говорить, - сволоч, не знаєш, яку тобі картоплю помагається чистити?" Та як кинеться на мене... Ну, тут я його вже відчурав! Не подивився, що він головний куховар. Несолодко йому прийшлося, голубчикові. Довго пам'ятатиме. І щастя його, що в мене тоді по обіді був благодушний настрій... а то без кровопускання тут діло не обійшлося б. Хлопець я гарячий і про всякий випадок уже наглядів собі ножа погостріше. Іншим разом не минеться йому так щасливо...

У мене почалося нервове тремтіння, хоча я зроду не був боягузом. Мені стало якось моторошно. З одного боку - ніч... і сусідство такої хижацької людини. З другого боку, мені від щирого серця було жаль нашого симпатичного куховара. Він навіть не підозрівав, яка грізна кривава небезпека звисла над його лахматою головою.

Заснув я пізно, і цілу ніч мене тривожили кошмари.

2

Удень я прокинувся від раптової тиші, що панувала в суміжній каюті. Як правило, було давно встановлено, що тиша в суміжній каюті остільки ж недоречна, як чоботи на руках або лайкова рукавичка на лівій нозі. Суміжна каюта двадцять чотири години на добу ревела, співала, гриміла, реготалась, верещала, гула, стукала й свистіла. І раптом - тиша.

Я прислухався:

- Він мені говорить: "Підмети палубу, товаришу..." А я йому: "А ви знаєте, товаришу, що таке шестигодинний робітничий день для моряка?" А він на мене як цикне: "Ти, - говорить, - і тут в суперечки будеш встрявати?" Ну, тут уже я не міг втриматися. Коли він помічник, так ти думаєш, я на його дивитись буду? А за хвіст та на вітер - ти не хочеш? Ні? А отруєні індуські кинджали з Бенареса ти ніколи не бачив, білолиций брате мій? Не нюхав такої штуки? Так дивись, брат, понюхаєш... Скажи спасибі, що в мене сьогодні гарний настрій, з нагоди іменин моєї покійної бабуні...

Мене знову затрусила лихоманка. О, як я пожалкував, що продав напередодні свій браунінг! Коли їдеш на одному кораблі з таким розбишакою, не завадить мати про всякий випадок в кишені щось семизарядне. Холодний піт уклав моє чоло.

"О, помічнику, помічнику! Твоя бідна стара мати й не підозріває, що тут, далеко від батьківщини, в твої груди щохвилини може встромитись отруєний кинджал з Бенареса. Одчайдушна головонька ти, помічнику! Хоч би матір свою пожалів".

Такі думки лізли в голову, що я мало не заплакав від жалю.

3

Я почав видужувати. Я вже виходив зі своєї каюти й потихеньку вештався по палубі.

І от – одного разу вранці я побачив його. Скоріш якесь внутрішнє почуття прошепотіло мені, що це він. Довгов'язий, тонкий, скуйовджений хлопець, весь укритий чорним пухом. Під пахвою – два подерті томи Майна Ріда й Густава Емара. На обкладинках чудно розмальовані індійці. Довгов'язий хлопець стояв, похилившись на поручні, й провадив глибокі розкопки у власному носі.

– Я так і знав! – ляпнув у долоні помічник капітана, що вплив не знати звідки. – Я там чекаю води, а він тут у носі колупає! До якої пори це буде, ледацюго ви анахтемський?!

Я весь похолонув. Холодний піт дрібними крапельками знову вкрив моє чоло. Я закрив очі.

"Прощай, помічнику капітана! Прощай, пропаша головонько! Не бачити тобі більше світу білого..."

Я уявив собі, як цей юнак, не стерпівши образи, мов бенгальський тигр, кине́ться на помічника, одним спритним ударом кинджала розпоре йому черево, видере криваві кишки і, обмотавши їх навколо власної шиї, почне знімати помічника́вого скальпа – на втіху своїй дикунській, людожерській душі...

Я застогнав. Я не міг знести подібного видовиська після тяжкої хвороби.

– Ну, марш по воду! – закричав помічник.

"Ось воно... починається", – подумав я.

І що ж я побачив?

Замість того, щоб загородити свого кинджала туди, де йому бути належить, завзятий Месник Неоглядних Прерій винувато заморгав очима і писнув:

– Вибачте, Іване Аркадьевичу...

І прожогом кинувся до бака з прісною водою.

Помічник погрозив йому вслід пальцем, подібним до переспілої моркви.

4

Ввечері в суміжній каюті знову за програмою грюкнули двері.

– Ну, сьогодні я йому показав!! – закричав Завзятий Юнак. – Він мені говорить: "Замість того, щоб воду принести, ти в носі колупаєш?" Тут уже я не втерпів... Виймаю кинджала і... ви розумієте? Зараз у шпиталі відлежується. Я їм покажу, що нащадок Червоного Диявола зуміє постояти за себе! Клянусь мокасінами!..

(*"Червоний перець"*, № 12, 1928 р.)